Логопедія з практикумом

факультет спеціальної освіти

кафедра логопедії та спеціальної психології

спеціальності 016 Спеціальна освіта

за освітньо-професійною програмою Спеціальна освіта

для здобувачів 2 курсу бакалаврського рівня вищої освіти

Викладач:
кандидат психологічних наук, доцент кафедри логопедії та спеціальної психології **Кордонець В.В.**

Профайл викладача:
http://www.slavdpu.dn.ua/index.php/kafedra-lohopedii-ta-spetsialnoi-psykholohii/sklad-kafedri

E-mail викладача: v_kordonets@ukr.net

Сторінка курсу в Moodle:
http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=341

Розклад консультацій: понеділок 13.00-16.00

Анотація до дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є природничо-наукова основа логопедії, порушення звуковимови та їх логопедична корекція.

Міждисциплінарні зв'язки: «Неврологічні основи логопедії», «Психопатологія», «Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення», «Логопсихологія», «Логоритміка», «Спеціальна психологія», «Корекційна педагогіка (дошкільна, шкільна)», «Загальна психологія».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Логопедія з практикумом» є:

• сформувати знання про природничонаукову основу логопедії як науки; розкрити загально дидактичні та специфічні принципи логопедії; визначити основні положення класифікації мовленнєвих порушень, дати їх визначення;

• розкрити структуру мовленнєвої діяльності; етапи розвитку мовлення дитини; особливості формування словника, звуковимови, граматичної будови речення в нормі;

• забезпечити засвоєння студентами теоретично та методично значущих питань, визначальну організацію і проведення логопедичного обстеження дітей із різними видами порушень звуковимови і кваліфікацію наявних порушень, які визначають організацію та проведення індивідуальних занять з дітьми дошкільного і шкільного віку;

• сформувати уміння правильно діагностувати порушення звуковимови, аналізувати структуру мовленнєвого дефекту та визначати ефективні шляхи корекційного впливу на мовленнєвий розвиток дітей;

• навчити студентів основам планування індивідуальної роботи, створення й апробації моделей індивідуальних логопедичних занять з дітьми;

• ознайомити студентів з питаннями організації логопедичної допомоги та профілактики даного мовленнєвого порушення, сформувати творчий підхід до корекційно-педагогічного процесу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Логопедії» є формування у студентів основних положень з логопедії, принципів і методів логопедичної роботи, теоретико-методологічних знань про такий вид порушень мовлення, як дислалія, про причини, що її викликають, шляхи її подолання та попередження; надати практичні навички роботи з дітьми на основі засвоєних прийомів виявлення, корекції та профілактики мовленнєвих вад.

За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі **компетентності**:

загальні:

- д***ослідницько-праксеологічна компетентність.*** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі корекційно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної та навчально-реабілітаційної діяльностей.
- ***загальнонавчальна компетентність*** - ***з***датність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного і шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку; чинним нормативним забезпеченням спеціальної освіти тощо;

фахові:

- ***організаційна (відповідно нозології)*** - здатність до застосування знань основних правил організації навчального, корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій .

• ***медико-біологічна компетентність (загальна та відповідно до нозології)***. - здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту корекційного, навчально-реабілітаційного процесу відповідної освітньої галузі. Здатність оцінити структуру дефекту при психофізичних порушеннях (мовлення, інтелекту, функцій опорно-рухових та сенсорних систем); потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорії дітей з такими вадами; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з мовленнєвими, сенсорним, інтелектуальними порушеннями.Складниками медико-біологічної компетентності є анатомо-фізіологічна, генетична, неврологічна, клінічна, психопатологічна.

• к***орекційно-зорієнтована компетентність - з***датність виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання вад психофізичного розвитку дітей з психофізичними порушеннями (залежно від нозології) у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності. Володіння засобами та методами корекції пізнавальних психічних процесів, мовлення, сенсорних порушень, порушень опорно-рухових функцій, емоційно-вольової сфери в процесі виховання дітей. Здатність корекційно спрямовувати діяльність дитячого колективу, в якому є дитина/діти з психофізичними порушеннями. Здатність організовувати інклюзивний дитячий колектив, створювати в ньому умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції. Здатність здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з інвалідністю в різних типів закладів підпорядкованих МОН, МООЗ, Мін. праці та соціальної політики.

Результати навчання:

- Здатний до застосування в освітньому процесі сучасних корекційно-педагогічних технологій.
- Володіє знаннями сучасної методики і освітніх технологій для забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями
- Здатний вирішувати питання, пов’язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними навчальну, корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходів.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Логопедія з практикумом»

ТЕМА 1. Науково-теоретичні основи логопедії.

ТЕМА 2. Розвиток мовлення в онтогенезі.

ТЕМА 3. Класифікація мовленнєвих порушень.

ТЕМА 4. Анатомо-фізіологічні механізми мовної діяльності

ТЕМА 5. Обстеження дітей з порушеннями мовлення

ТЕМА 6. Дислалія.

ТЕМА 7. Методика логопедичної роботи при дислалії.

ТЕМА 8. Сигматизми свистячих звуків і методика їх усунення.

ТЕМА 9. Сигматизми шиплячих звуків і методика їх виправлення.

ТЕМА 10. Ротацизми, параротацизми та їх корекція.

ТЕМА 11. Порушення вимови звуків “Л” і “Л’”, середньо- і задньопіднебінних звуків та їх логопедична корекція.

ТЕМА 12. Вади одзвінчення та оглушення приголосних звуків, дефекти пом’якшення.

ТЕМА 13. Особливості логопедичної роботи при механічній дислалії та при складних порушеннях звуковимови.